

Fred Kistenkas

HERPLANT

De oude beuk op bijgaande foto staat niet op een ideale plek. Het wortelgestel tast een rijksmonument aan: een sluis uit 1786. Als je het vanuit cultuurhistorisch oogpunt bekijkt is het eigenlijk al te laat. Naar verluidt zou dat er onder meer mee te maken hebben dat de sluis precies op een gemeentegrens ligt en beide gemeenten naar elkaar wijzen om actie te ondernemen, maar ook omdat herplant hier een heikel punt zou zijn.

Graag wil men weer een beuk terug, maar dan wel op veilige afstand van de kademuur. Kun je een eigenaar verplichten om op een bepaalde plek eenzelfde soort terug te planten? Dat is altijd moeilijk in zijn algemeenheid te beantwoorden. Het bomenrecht is sterk casuïstisch en daarmee een lastig vakgebied. Van geval tot

geval bekijken, zou ik zeggen, want dat doet de rechter ook. De Raad van State heeft onlangs bepaald dat het college van burgemeester en wethouders een herplantplicht kan opleggen met een exacte locatie en een zelfde soort boom.¹ Je kunt dus de exacte locatie als bestuur aangeven, maar de casus waarin dat in dit geval door de rechter wordt toegestaan, was wel een bijzondere. Een boom was onherstelbaar beschadigd door werkzaamheden. Eerder was de kapvergunning geweigerd.

De rechter zegt nu: "Als wordt toegestaan dat na weigering van een kapvergunning, een toch gekapte boom op een andere plek kan worden herplant, wordt de weigering van een kapvergunning grotendeels betekenisloos". Het bestuur mag nu 'in redelijkheid' en 'in dit geval' een *exacte* herplant-locatie aanwijzen, dus nog veel preciezer dan het gebruikelijke 'ter plaatse herplanten'.

In deze casus mag de gemeente dus herplant opleggen op exact dezelfde locatie van een zelfde soort boom. Het blijft echter allemaal zeer casuïstisch: er staat nadrukkelijk 'in dit geval'. En er is ook enige doch vage gemeentelijke (beleids)ruimte: 'in redelijkheid'. Wat zou dat betekenen voor die andere casus van de oude beuk bij de sluis uit 1786? Ik denk dat de Raad van State dan ook zou zeggen dat de nieuwe beuk 'in dit geval' op voldoende afstand van de kademuur moet worden geplant. Het bestuur kan hier 'in redelijkheid' wellicht geen exacte plek maar wel een exacte minimumafstand tot de kademuur opleggen bij de herplantplicht 'ter plaatse'.

Nergens werken we zo vaak met die vage begrippen als 'in redelijkheid', 'ter plaatse' en 'in dit geval' als in het bomenrecht. Ik denk dat dat niet anders kan. Lastig vak hebben we.

fred.kistenkas@wur.nl

¹ Raad van State 2 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2859 (Herplant Goirle).

Foto's Fred Kistenkas

18 mei
BOSLES voor geïnteresseerde leken
www.klingebomen.nl

25 mei
Bosmaaien

27 en 28 mei
Openbaar groen

29 mei
Open dag ETW opleiding Beheer
www.cursuscentrumgroen.nl

26 mei
Online bijeenkomst Bosbranden
www.grondbezit.nl

1 juni
Webinar Hydrologisch herstel van beekdalvenen door vernatting
www.natuurkennis.nl

1 juni
Cursus Bos-esthetiek
www.klingebomen.nl

8 juni
Webinar Ecologisch Assessment: Eco-hydrologisch herstel
www.natuurkennis.nl

8 juni
BOSLES voor geïnteresseerde leken
www.klingebomen.nl

15 juni
Webinar Natte dooradering: biodiversiteit in sloten veenweidegebied
www.natuurkennis.nl

16 juni
Webinar Stikstof en voedselkwaliteit: wat weten we en wat kunnen we verwachten?
www.natuurkennis.nl

6 juli 2021
Cursus Basiskwaliteit natuur realiseren
www.naturio.nl